

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1198/2015
18.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.Б., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.Б., адвоката В.Ђ. из Ч., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К.бр.31/2015 од 01.09.2015. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-1304/15 од 17.11.2015. године, у седници већа одржаној дана 18.02.2016. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.Б., адвоката В.Ђ., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К.бр.31/2015 од 01.09.2015. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-1304/15 од 17.11.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку К.бр.31/2015 од 01.09.2015. године, окривљени Д.Б. оглашен је кривим за продужено кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 3-три године и 6-шест месеци, те је обавезан на плаћање суду трошкова кривичног поступка у износу од 53.000,00 динара, од чега на име судског паушала износа од 5.000,00 динара и на име трошкова привођења из КПЗ Ниш на главни претрес износа од 48.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења.

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Кж1-1304/15 од 17.11.2015. године, делимичним усвајањем жалбе окривљеног Д.Б., преиначио је пресуду Вишег суда у Чачку К.бр.31/2015 од 01.09.2015. године, тако што је окривљеног Д.Б. огласио кривим за радње извршења ближе описане у изреци пресуде које је правно квалификовао као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и за то дело окривљеног осудио на казну

затвора у трајању од 3-три године и 3-три месеца, док је исту жалбу у преосталом делу и жалбу браниоца окривљеног у целисти, одбио као неосноване и наведену првостепену пресуду у непреиначеном делу, у односу на трошкове кривичног поступка, потврдио.

Бранилац окр. Д.Б., адв. В.Ђ., поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због повреде закона на штету окр. Д.Б., у смислу одредаба члана 485. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Кж бр. 1304/15 од 17.11.2015. године и окр. Д.Б. ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окр. Д.Б., адв. В.Ђ., је неоснован.

Бранилац окр. Д.Б. у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаном правноснажном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер су засноване на доказу који је незаконит у смислу члана 16. став 1. ЗКП, и то на исказу сведока Ж.М. који је он дао у поступку пред Основним јавним тужиоцем у Чачку, у својству осумњиченог за кривично дело из члана 246а КЗ, уз присуство четири инспектора за сузбијање наркоманије ПУ Чачак, који слушају шта ће он рећи и да ли ће поступити онако како они од њега траже, а што је супротно одредбама процесног закона да саслушању окривљеног могу присуствовати само тужилац и бранилац. С тим у вези бранилац окривљеног наводи да је сведок Ж.М. у наведеном исказу теретио окр. Д.Б. да му је продао спорни пакетић опојне дроге јер је уцењен од стране инспектора да му, ако тако каже пред тужиоцем неће бити одређен притвор и да је сведок М. тај исказ, дат у вечерњим часовима и који је једини доказ на коме се заснива осуђујућа пресуда у односу на окр. Д.Б., демантовао наредног јутра писменом изјавом и касније током поступка.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

У конкретном случају није реч о коришћењу као доказа ранијег исказа који је „сведок Ж.М.“ дао у својству осумњиченог како се наводи у захтеву, јер Ж.М. у предметном кривичном поступку није саслушаван као сведок и нема то процесно својство, већ се суд, након што је кривични поступак у односу на Ж.М. као саокривљеног у овом предмету правноснажно окончан првобитно донесеном пресудом Вишег суда у Чачку К.бр.30/14 од 01.04.2015. године којом је он оглашен кривим за кривично дело из члана 246а став 1. КЗ, а иста пресуда у односу на окр. Д.Б. укинута, у поновљеном првостепеном поступку против окр. Д.Б., само упознао са садржином исказа саокривљеног Ж.М. тако што је прочитао записник о његовом

саслушању као осумњиченог пред Основним јавним тужиоцем у Чачку КТ. 1095/13 од 26.11.2013. године, што је у складу са одредбом члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП.

Одредбом члана 85. став 5. ЗКП, одређени су случајеви када се на исказу окривљеног не може заснивати судска одлука и прописано да ова забрана постоји ако је исказ окривљеног прибављен противно условима из става 2. до 4. тог члана, наиме ако окривљеном који се први пут саслушава нису саопштена или му није омогућено да користи права из члана 68. став 1. ЗКП (став 2.) или ако изјава окривљеног о томе да ли ће узети браниоца по свом избору и након што је у случају обавезне одбране упозорен да ће му у противном бити постављен бранилац по службеној дужности и о присуству браниоца његовом саслушању није унета у записник (став 3.) или ако је окривљени саслушан у одсуству браниоца, осим ако се, када одбрана по закону није обавезна, изричито одрекао тог права, ако уредно позвани бранилац није присутан иако је обавештен о саслушању, а не постоји могућност да окривљени узме другог браниоца или ако за прво саслушање окривљени није обезбедио присуство браниоца ни у року од 24 часа од часа када је поучен о овом праву (став 4.), као и ако је исказ окривљеног добијен противно члану 9. ЗКП, који прописује забрану и кажњавање сваке примене мучења, нечовечног и понижавајућег поступања, силе, претње, принуде, обмане, медицинских захвата и других средстава којима се утиче на слободу воље или изнуђује признање или какава друга изјава или радња од окривљеног или другог учесника у поступку.

Побијаном правноснажном пресудом, на основу Записника о саслушању осумњиченог Ж.М. пред Основним јавним тужиоцем у Чачку, дана 26.11.2013. године, утврђено је да је саслушање осумњиченог Ж.М. обављено у свему у складу са одредбама процесног закона, уз претходна упозорења и поуке окривљеног о правима која има у кривичном поступку, у смислу одредаба чл. 69. став 1., 68. став 1. и 74. ЗКП и обавештење осумњиченог о кривичном делу које му је стављено на терет (из члана 246а став 1. КЗ), а да је саслушање осумњиченог обављено без присуства браниоца које у овом случају није обавезно по закону, пошто се осумњичени изричито изјаснио да неће ангажовати браниоца и да ће се бранити сам. Дакле, процесне гаранције у смислу одредаба члана 85. став 2, 3. и 4. ЗКП у конкретном случају су биле испуњене, што је и осумњичени Ж.М. потврдио потписивањем записника о саслушању без примедби, а што ни према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окр. Д.Б., није спорно.

Када је реч о примени средстава принуде којима се утиче на слободну вољу окривљеног приликом давања исказа, у смислу члана 9. ЗКП, захтевом се указује да се иста састојала у присуству инспектора ПУ Чачак саслушању саокривљеног Ж.М. пред јавним тужиоцем, као вида притиска на њега да да исказ одређене садржине, а чије присуство је искључено законом.

Међутим, ни једна одредба важећег процесног закона, примењиваног у време саслушања саокривљеног Ж.М., не прописује која лица могу присуствовати наведеној доказној радњи, нити постоји законска одредба која забрањује присуство припадника органа унутрашњих послова.

У конкретном случају, судови не утврђују да су полицијски службеници ПУ Чачак присуствовали саслушању тада осумњиченог Ж.М. пред јавним тужиоцем, али и да су полицијски службеници били присутни саслушању саокривљеног Ж.М., како тврди бранилац окр. Д.Б., њихово присуство било би од значаја само уколико има доказа да је тиме и уопште њиховим поступањем утицано на слободу воље окривљеног ради давања исказа одређене садржине. Међутим, доказа о таквом поступању полицијских службеника у конкретном случају нема, а касније изјаве и измењена одбрана саокривљеног Ж.М. у погледу навода о уцени и притиску од стране полицијских инспектора као разлогу давања исказа пред јавним тужиоцем у којем терети окр. Д.Б., која је била предмет оцене суда и у вези са другим изведеним доказима, није прихваћена од стране суда.

Налазећи, из изнетих разлога, да побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окр. Д.Б., Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.